

Predloženo besedilo učbenika Barve jezika 1 sestavlja 6 poglavij, ki si smiselno in logično sledijo, se dopolnjujejo in nadgrajujejo. Prvemu, najsplošnejšemu poglavju Sporazumevanje sledijo obsežna, vsebinsko zaokrožena in didaktično zanimiva poglavja, in sicer Tvorjenje in sprejemanje besedil, nato Govorjenje in poslušanje ter Pisanje in branje. Poglavji Razvoj slovenskega jezika in Nastanek in razvoj pisave vsebinsko dopolnita učbenik in omogočata dijaku, da razume tudi širše družbene pojave skozi preteklost v sedanost.

Gradivo obravnava oziroma zajema vse, kar zahteva učni načrt za pouk slovenščine v 1. letniku gimnazije in srednje strokovne šole. Torej je primerno za delo v gimnazijah in srednjih strokovnih šolah.

Učbenik omogoča razvijanje osebne, narodne in državljske identitete ter pomembnih zmožnosti vseživljenjskega učenja, predvsem socialno, estetsko, medkulturno zmožnost, digitalno pismenost, samoiniciativnost, kritičnost, ustvarjalnost ... Posameznike spodbuja, da se zavedajo pomembne vloge slovenskega jezika v lastnem življenju, da nadgrajujejo zmožnost tvorjenja in sprejemanja besedil – pogovarjanja, poslušanja, pisanja in branja. Pri tem gradivo posameznike smiselno navaja, da so kot tvorci in prejemniki besedil vpljudni in strpni, a hkrati kritično izražajo svoje mnenje, ga utemeljujejo, znajo vrednotiti in prepoznavati manipulativnost. Gradivo prav tako usmerja dijake k tvorjenju ustreznih, učinkovitih ter jezikovno pravilnih besedil, tako da spoznavajo sistemske zakonitosti slovenskega knjižnega jezika, se zavedajo njihovega pomena in jih poskušajo zavestno vključevati v svoja besedila. Tako nadgrajujejo svojo jezikovno, slogovno in metajezikovno zmožnost sporazumevanja. Učbenik na svojevrsten način seznanja dijake tudi s prvinami nejezikovnega sporazumevanja, usmerja jih k presojanju, katera jezikovna zvrst je v danih sporazumevalnih okoliščinah ustrezna. Smiselna in utemeljena je tudi vključitev obravnave besedilnih vrst v posamezna poglavja.

Še posebej ustrezna se mi zdi zgradba posameznega poglavja, saj prehaja od že znanih dejstev k novemu znanju. Na bralca deluje izjemno motivacijsko, ker v uvodnem delu Preden začnemo izhaja iz dijaka, njegovih izkušenj in predznanja ter se po branju oziroma poslušanju/gledanju besedila z ustvarjalnimi nalogami vrača k dijaku. Tako priznava tudi njegovo razumevanje besedila. V delu Usvojimo avtorji smiselno povzamejo, dodatno pojasnijo in razložijo obravnavane teme. S Ključnimi besedami samo še dodatno izpostavijo in poudarijo tisto, kar je v poglavju novo in pomembno.

Izbrana besedila so aktualna, vključeni so tudi primeri interaktivnih besedil, zaradi česar je gradivo še zanimivejše za dijake in profesorje, motivira jih k aktivnejšemu delu, raziskovanju.

Vsebina učbenika upošteva kognitivne, socialne in emocionalne zmožnosti dijakov; izhaja iz njihovih izkušenj in interesov, kar omogoča dijakom lažjo identifikacijo z besedili ter zato lažjo obravnavo nove učne snovi.

V učbenik so vključene različne bralne strategije, za ponovitev snovi so predlagani miselni vzorci, preglednice ... Nenazadnje je učbenik primerno barvno oblikovan in tehnično dodelan.

Ocenjujem, da je učbenik Barve jezika 1 tako z vsebinskega kot s tehničnega stališča zelo primeren za uporabo v 1. letniku gimnazij in srednjih strokovnih šol.

mag. Katja Premru Kampuš, prof.

19. 11. 2015